

Arbejdsmiljørådets årsberetning

2024

ARBEJDSMILJØRÅDET

Indhold

Arbejdsmiljøet hyldes med fire priser	2
Ny kampagne sætter spot på kemisk risikovurdering.....	2
Unge arbejdsmiljø i centrum på DM i Skills	2
Tunge løft, kemi og plads til personlige joboplevelser på Ungdommens Folkemøde	2
Kampagnen 'Din Grænse' – For en tryk og inkluderende arbejdsplads	3
Arbejdsmiljørådet følger op på trepart om nationale mål og BFA'ernes arbejde med arbejdspladsnære aktiviteter	3
Folkemødet 2024: Debat, netværk og forskellige generationer på arbejde	3
Valg af emne til Ekspertgruppen for Arbejdsulykker	4
Tværgående aktiviteter	4
Rådets bidrag til regeldannelsen	4

Arbejdsmiljøet hylides med fire priser

Arbejdsmiljøprisen er Arbejdsmiljørådets hyldest til arbejdspladser, der går foran med ekstraordinære indsatser for at skabe et sundt og sikkert arbejdsmiljø. Formålet med prisen er at fremhæve succesfulde tiltag, som kan tjene som inspiration og løfte arbejdsmiljøindsatsen på tværs af brancher.

Arbejdsmiljøprisen 2024 blev afholdt den 26. november i DGI Byen, København. Temadagen kombinerede faglige oplæg med prisoverrækkelser og havde fokus på teknologi med årets tema: "Teknologi, kunstig intelligens og arbejdsmiljø." Priserne blev uddelt i fire kategorier: Arbejdsulykker, Ergonomi, Psykisk arbejdsmiljø samt Kemi og/eller vådt arbejde.

Dagen samlede omkring 240 engagerede deltagere, der bidrog til en festlig og inspirerende stemning, hvor de nominerede og vindere blev fejret. Presseindsatsen sikrede, at vinderne og deres indsatser fik bred omtale i både landsdækkende, lokale og faglige medier.

Ny kampagne sætter spot på kemisk risikovurdering

I regi af Dialogforum har Arbejdsmiljørådet sammen med alle fem Branchefællesskaber for Arbejdsmiljø (BFA'er) udarbejdet kampagnen 'Kom godt i gang med kemisk risikovurdering'. Kampagnen blev lanceret i uge 4-6 2024, hvor den formidlede viden til arbejdspladserne om kemisk risikovurdering, så de blev opmærksomme på, hvad farlig kemi er, og fik værktøjer til at foretage en kemisk risikovurdering.

Via annoncering nåede kampagnen 97.779 personer. Cirka 800 personer klikkede på annoncerne og kom dermed ind på kampagnesiden. Desuden har der været en såkaldt organisk deling via opslag på sociale medier. Derudover er kampagnematerialet blevet set af endnu flere, både på BFA'ernes sociale medier og i andre sammenhænge som fx nyhedsbreve, på hjemmesider m.v.

Unge arbejdsmiljø i centrum på DM i Skills

Mange unge strømmede til for at teste deres viden om arbejdsmiljø for unge, da DM i Skills 2024 blev afholdt fra den 17. til 20. april i Roskilde.

Ved DM i Skills konkurrerer lærlinge og elever fra en bred vifte af erhvervsuddannelser om at blive de bedste i deres fag. Hvert år tiltrækker arrangementet omkring 70.000 besøgende, hvoraf størstedelen er unge fra grundskolerne, der kommer for at opleve konkurrencerne og få indblik i de mange muligheder en faglært uddannelse kan tilbyde.

Sammen med BFA'erne bidrog Arbejdsmiljørådet til at udvide de flere hundrede spørgelystne unges viden om arbejdsmiljø på standens populære "Arbejdsmiljøbar." Her kunne de unge stille spørgsmål, få viden om unges arbejdsmiljø og samtidig nyde en sodavand. Det største attraktion var dog Escape Room-aktiviteten, hvor deltagerne konkurrerede om at være hurtigst i at svare på arbejdsmiljøspørgsmål og knække den hemmelige kode.

Tunge løft, kemi og plads til personlige joboplevelser på Ungdommens Folkemøde

Ungdommens Folkemøde er en demokratifestival, hvor ambitionen er at være bindeleddet mellem unge og beslutningstagere. Gennem workshops, sceneindslag og dialog ønsker Ungdommens Folkemøde at styrke unges demokratiske selvtillid.

Den 4. og 5. september 2024 deltog omkring 30.000 unge i festivalen, der blev afholdt i Valbyparken. Arbejdsmiljørådet var til stede sammen med de fem BFA'er på en fælles stand under navnet Ung med job. Fokus var på unges arbejdsmiljø, og standen bød på en række aktiviteter.

En af aktiviteterne gav de unge mulighed for at gætte, hvor meget personer under 18 år må løfte på arbejdet ved at sammenligne forskellige genstande som en kasse med tomme ølflasker, en vandmelon og en kettlebell på 16 kg. Dette skabte både opmærksomhed og dialog om fysisk belastning på arbejdspladsen.

En anden aktivitet, Kemi og sundhed, fokuserede på sikker brug af handsker i fritidsjob. Her blev de unge vejledt i at vælge den rigtige handskestørrelse og fik påført farveholdig væske for at visualisere, hvor hurtigt et stof kan sprede sig, samt give instruktion via en illustration om, hvordan man sikkert tager handsker af.

Derudover blev de unges egne oplevelser fra arbejdsmarkedet inddraget. På standen delte de deres bedste og værste jobberfaringer, hvilket dannede grundlag for en god dialog om arbejdsmiljøet i unges jobs.

Ungdommens Folkemøde gav mulighed for direkte og engagerende kontakt med de unge, og det blev tydeligt, at emnet arbejdsmiljø er både relevant og nærværende for den yngre generation.

Kampagnen 'Din Grænse' – For en tryk og inkluderende arbejdsplads

I 2024 fortsatte Arbejdsmiljørådet indsatsen mod seksuel chikane med kampagnen "Din Grænse".

Kampagnen satte fokus på forebyggelse og håndtering af seksuel chikane, særligt rettet mod unge LGBT+ medarbejdere. Budskabet var: Respekt for andres grænser er fundamentet for en tryk og inkluderende arbejdsplads.

Med en Q&A til ledere og medarbejdere og inspiration fra virksomheder som IKEA og Københavns Kommune, har kampagnen bidraget til at skabe bevidsthed om, hvordan man fremmer en mangfoldig og rummelig arbejdskultur.

Din Grænse markerer tredje fase i Arbejdsmiljørådets indsats, der blev lanceret i 2021. Kampagnen understreger vigtigheden af, at alle medarbejdere – uanset køn, alder eller seksuel orientering – kan føle sig tryk på arbejdspladsen. Læs mere om kampagnen og dens budskaber på www.dingraense.dk.

Arbejdsmiljørådet følger op på trepart om nationale mål og BFA'ernes arbejde med arbejdspladsnære aktiviteter

I 2024 fortsatte Arbejdsmiljørådet arbejdet med at fastsætte, implementere og følge op på indfrielsen af måltal på brancheniveau. Det er en opgave, som rådet fik med trepartsaftalen om prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen i december 2020. I årets løb har Arbejdsmiljørådet haft en god dialog med BFA'erne om opfølgning på reduktionsmåltallene. På kvartalsmøder med Arbejdsmiljørådets sekretariat har BFA'erne fortalt om deres arbejdspladsnære aktiviteter, som understøtter indfrielsen af branchemåltallene. Møderne gav et godt indblik i BFA'ernes store engagement med at udvikle og gennemføre arbejdspladsnære aktiviteter.

BFA'ernes mange aktiviteter bidrager på forskellig vis til at styrke det forebyggende arbejdsmiljøarbejde, reducere arbejdsmiljøproblemer og skabe forandringer inden for de udpegede områder. Arbejdsmiljørådet ser den fokuserede og målrettede indsats som et væsentlig bidrag til at nå de nationale mål og skabe reelle forbedringer i arbejdsmiljøet i de udpegede brancher.

Folkemødet 2024: Debat, netværk og forskellige generationer på arbejde

Der var gang i debatterne, da Arbejdsmiljørådet sammen med BFA'erne slog dørene op til Arbejdsmiljø Loungen på Folkemødet på Bornholm. Torsdag startede med et hyggeligt get-together, hvor folk med interesse for arbejdsmiljø lagde vejen forbi teltet for at netværke, debattere og få nye input samtidig med at de kunne nyde en forfriskning og lidt snacks. Der blev afholdt en quiz, som satte deltagernes viden om arbejdsmiljø på prøve og samtidig fik sat gang i samtalerne og skabt en livlig stemning i teltet.

Fredagen stod i seniorernes tegn, da emnet "det gode seniorarbejdsliv" blev diskuteret i en spændende debat mellem FH og DA, der sammen med en forsker fra Københavns Universitet gav deres perspektiver på,

hvordan vi sikrer et godt arbejdsliv for seniorer, og hvordan arbejdspladserne både kan tiltrække og fastholde seniormedarbejderne. Teltet var fyldt, og publikum var ivrige efter at deltage i debatten og med deres spørgelyst og input bidrog de til en levende debat.

Lørdagens debat "Generationsmødet og det gode arbejdsliv" var tilrettelagt som en dilemmadebat inspireret af Sara og Monopolet, og den tiltrak også mange mennesker til teltet. Publikum fik indledningsvist mulighed for at dele deres oplevelser og erfaringer med generationsmødet før panelet blev præsenteret for et dilemma om hybridarbejde og lederens rolle i at balancere forskellige forventninger og krav fra medarbejdere på tværs af generationer. Både paneldeltagerne og publikum kunne vælge mellem tre svarmuligheder, hvilket gav anledning til gode drøftelser og refleksioner over emnet. Selvom det var planlagt at præsentere panelet for flere dilemmaer, var der så meget gang i debatten, at de kun nåede at debattere ét dilemma.

Valg af emne til Ekspertgruppen for Arbejdsulykker

I 2023 blev der nedsat en Ekspertgruppe for Arbejdsulykker, som fra 2024-2026 skal analysere og samle ny viden om forskellige emner, der kan bidrage til at forebygge alvorlige arbejdsulykker. Ekspertgruppens arbejde skal munde ud i en årlig rapport med anbefalinger til, hvad der kan gøres for at forebygge de konkrete ulykker.

Formanden for Ekspertgruppen for Arbejdsulykker, Dan Radmer Henriksen, har præsenteret data til udvælgelse af emnet for 2025. På baggrund af dette har Arbejdsmiljørådet valgt emnet for 2025, som er fald fra højden ved tagarbejde.

Rapporten for 2024 om ulykker ved arbejde med maskiner i landbruget udkommer i foråret 2025.

Tværgående aktiviteter

BFA'erne og Arbejdsmiljørådet har også i 2024 samarbejdet om at igangsætte og gennemføre aktiviteter i regi af "Dialogforum for tværgående samarbejde og udvikling".

Det drejer sig om følgende tværgående aktiviteter, der er finansieret i tilskudsåret 2024:

- Ungdommens Folkemøde 2024
- Ung med job – Kom godt fra start
- Arbejdsmiljøloungen – Folkemøde 2025
- Kampagnesite til håndtering af kundeadfærd
- SATIS – Styrkelse af Arbejdsglæde, Tilknytning, Inklusion og Samarbejde

Rådets bidrag til regeldannelsen

Ifølge arbejdsmiljøloven skal Arbejdsmiljørådet udtale sig om og give forslag til lovændringer og nye regler på arbejdsmiljøområdet. Også i 2024 har Arbejdsmiljørådet afgivet en lang række hørings svar og bidraget til diverse regeludvalg og vejledningsudvalg i Arbejdstilsynet. Arbejdet har bl.a. omfattet de mange regelændringer, som fulgte af den nye Arbejdsmiljøaftale. Arbejdsmiljørådets organisationer har bistået med at formidle de nye regler til arbejdspladserne og har dermed bidraget til, at reglerne kommer til at virke i praksis.